

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

08/02/2011

ת"צ 14480-02-11 בן בסט נ' קנדיס - יבוא
ושיווק ממתקים (2008) בע"מ

מספר בקשה (رقم الطلب): 1

אישור על פתיחת בקשה
مُصادقة على تسجيل طلب

ניתן אישור כי ביום (نُصادق بهذا أنه في يوم) 08 פברואר 2011 בשעה (بالساعة) 10:58 הוגשה בקשה מסוג (قُدِّم طلب من نوع): אישור תובענה כתובענה ייצוגית בקשה של תובע 1 אישור תובענה כתובענה ייצוגית בתיק (بقضية) ת"צ 14480-02-11 בן בסט נ' קנדיס - יבוא ושיווק ממתקים (2008) בע"מ.

מספר הבקשה הוא (رقم الطلب هو): 1.

בכל פנייה לבית המשפט בנוגע לבקשה זו, יש לציין את מספר הבקשה.
كل مراجعة للمحكمة المتعلقة في الطلب عليك أن تذكر رقم الطلب.

המבקש:

בן בסט עומר ת.ז. 035672682

ע"י ב"כ עו"ד אבנר גבאי (מ.ר. 20227)
מרחוב הרעות 7 כפר סבא
טל: 7664665 - 077 ; פקס: 2740912 - 072

וע"י ב"כ עוה"ד דורון רדעי ו/או ניצן גדות
רדעי - גדות, משרד עו"ד
רחוב קפלן 17 תל אביב 64734
טל: 03-6969978 ; פקס: 03-6969980

נ ג ד

המשיבה:

קנדיס - יבוא ושיווק ממתקים (2008) בע"מ

ח.פ. 514196088
מרחוב ויסוצקי 6 תל אביב 62338

בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית

לפי הוראת סעיף 3(א) והוראת סעיף 1 לתוספת השניה
לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת כדלקמן:

(א) לאשר את התביעה אשר מוגשת ביחד עם בקשה זו במסגרת התיק העיקרי (להלן: "התובענה"), כתובענה ייצוגית, בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות") ובהתאם להוראות תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010 (להלן: "תקנות תובענות ייצוגיות").

(ב) להורות על מתן סעדים כמפורט להלן בבקשה זו.

מבוא ורקע עובדתי

1. עניינה של תובענה זו הוא בתיאור כוזב, מטעה ומרמה של מוצר מזון המיובא ומשווק על ידי המשיבה. התיאור הכוזב והמטעה הוא בעניינים מהותיים, העלולים לפגוע בבריאות המבקש וחברי הקבוצה, בהגדרתה להלן.
2. המשיבה מייבאת לארץ ומשווקת ברשתות שיווק ובחנויות פרטיות גומי לעיסה (מסטיקים) תחת המותג הבינלאומי "טרידנט".
3. על גבי תוויות מוצרי המשיבה, מציינת המשיבה, כי המוצרים מכילים צבעי מאכל טבעיים. לצבעי המאכל הטבעיים ישנו סימון אחיד בינלאומי. צבעי המאכל "הטבעיים" המפורטים על תווית המזון של מוצר המשיבה שרכש המבקש הם: E-104, E-141, E-133 ו-E-171.
4. דא עקא: לאחרונה נדהם המבקש לגלות, כי בניגוד גמור למצגי המשיבה, לפיהם צבעי המאכל האמורים הם צבעי מאכל טבעיים, התברר למבקש כי מתוך ארבעת צבעי המאכל הנ"ל, שלושה צבעי מאכל הם צבעי מאכל מלאכותיים החשודים כמסוכנים לבריאות.
5. כך, למשל, צבע המאכל E-104 הידוע בשם "צהוב כינולין" הוא צבע מאכל מלאכותי המבוסס על זפת הפחם.

לדברי ד"ר חיים סדובסקי, אחד המומחים הבולטים בארץ לצבעי מאכל, קבוצת הצבעים העשויה מזפת הפחם היא המזיקה במיוחד מבין צבעי המאכל. הזפת הוא נוזל שחור, סמיך וצמיג הנוצר בעת זיקוק הפחם. זיקוק נוסף של הזפת המזוקקת מפיך תרכובות כימיות כבדות, חומצה קרבולית, נפטלין ועוד. מתרכבות אלה או ממרביתן מופקים צבעי מאכל וחומרים נוספים. שארית הזפת, אגב, משמשת לזיפות גגות וכבישים.

E-104 נאסר לשימוש בארצות הברית, אוסטרליה, נורבגיה ויפן. זה מאכל זה חשוד כמעורר תגובות אלרגיות, עלול לגרום לדלקות עור והוא מסוכן במיוחד לילדים.
6. צבע המאכל E-133 הידוע בשמו "כחול בוקה FCF", הוא צבע מאכל מלאכותי החשוד כגורם לגידולי מוח. לצבע מאכל זה מיוחסות תופעות של היפר אקטיביות, הפרעות קשב וריכוז ואלרגיות שונות.

בצבע זה משתמשים לעתים קרובות בשילוב עם טרטזין כדי לקבל צבע ירוק. נאסר לשימוש בארגנטינה, בולגריה, צ'כיה, צרפת, איטליה, טורקיה ומספר מדינות נוספות.
7. E-171 – הוא צבע מאכל לבן לא אורגני הידוע בשם טיטניום דו חמצני. נאסר לשימוש בגרמניה.

ראה: רשימת צבעי המאכל, המפורטת באתר האינטרנט של מכון וינגייט ומצורפת כנספח 1, וכן עמודים רלבנטיים מספרו של ד"ר ש. סדובסקי "המדריך המלא לתוספי מזון ומחלות", המצורפים לתצהיר המבקש כנספח 2.

8. צבע מאכל הוא צבע המוסף למזון או למשקה על מנת לשפר את מראהו או לחקנות לו צבע מסוים, במטרה למשוך את תשומת ליבו של הצרכן. צבעי המאכל נחלקים לשני סוגים:

8.1 **צבעי מאכל מלאכותיים** - צבעי מאכל אלה אינם מוגדרים כמזון. רבים מהם נחשבים למסוכנים לבריאות וחלק ניכר מהם אסור לשימוש במדינות רבות. חלק מהם עשוי מנפט.

8.2 **צבעי מאכל טבעיים** - צבעי מאכל אלה מופקים ממזון או מאצות ואינם מסוכנים לבריאות.

9. בשנים האחרונות גברה מודעות הציבור הרחב לנוזקים הטמונים בשימוש בצבעי המאכל המלאכותיים, ומשכך החלו יצרני מזון רבים להפסיק כליל את השימוש בצבעי מאכל או להחליפם בצבעי מאכל טבעיים המופקים ממזון ומשכך הם אינם מזיקים. יצרני המזון מבליטים על גבי תוויות המזון את העובדה שצבעי המאכל הם טבעיים, על מנת לבדל עצמם מיצרני מזון המשתמשים בצבעי מאכל מלאכותיים. כך, גם המשיבה - היא מציינת על תוויות המוצר כי הוא מכיל צבעי מאכל טבעיים, על מנת לפתות קונים לרכוש את מוצריה ולא את אלה של מתחריה - בעוד שבפועל שלושה מתוך ארבעת צבעי המאכל במוצר הם מלאכותיים.

10. חרף האפשרות להשתמש בצבעי מאכל טבעיים, אשר אינם מזיקים לבריאות, יצרני מזון רבים ממשיכים להשתמש בצבעי מאכל מלאכותיים, למרות המודעות לסיכונים הבריאותיים האפשריים. הטעם לכך הוא שיקול כלכלי בלבד - צבעי המאכל הטבעיים יקרים לעומת צבעי המאכל המלאכותיים.

11. להלן נראה, כי המשיבה מפרה את הוראות הדין, מתארת את המוצר באופן כוזב בעניין המהותי לציבור הרחב ולבריאותו, מסכנת את בריאות הציבור הרחב, ומציגה מצג שווא, לפיו המוצר מכיל צבעי מאכל טבעיים שאינם מזיקים, בעוד שבפועל המוצר מכיל צבעי מאכל מלאכותיים, המסוכנים לבריאות והחשודים אף כמסרטנים.

12. אין מחלוקת, כי למזון ולתזונה יש השפעה ישירה על בריאות הציבור, תחלואה ושיעורי תמותה¹. על כן, תחום ייצור המזון, שיווקו ומכירתו מוסדרים בהוראות דין מחייבות, שנועדו לשמור על בריאות הציבור ואיכות חייו.

¹ ראה: מחלקת המחקר והמדע של הכנסת מאמר בנושא: מערך הפיקוח על המזון במשרד הבריאות, שהוגש לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת. פורסם באתר: <http://www.knesset.gov.il/mmm/data/docs/m02242.doc>

13. תזונה נכונה ובריאה משפיעה כמעט בכל היבט בחייו של כל אדם. אין מחלוקת כי יש קשר ישיר בין תזונה לבין התפתחות מחלות שונות, ומשכך ברור מדוע מודעותו של הציבור הרחב להרגלי תזונה נכונה עלתה רבות בשנים האחרונות.
14. חשיבותה הרבה של תזונה נכונה והשפעתה על בריאות הציבור לא נעלמה מעיני המחוקק ומתקין התקנות, אשר בשורה של חוקים ותקנות משנה קבעו הוראות דין מחייבות הנוגעות לייצור, שיווק, מכירה, ייבוא ואחסנה של מוצרי מזון.
15. המשיבה מפרה כאמור את הוראות הדין, מטעה את הציבור הרחב והכל במטרה לגרוף רווחים כלכליים באופן פסול, בלתי חוקי ובחוסר תום לב.

העובדות המצביעות על עילות תביעתו האישית של המבקש

16. המבקש מקפיד על הרגלי תזונה נכונה. המבקש הוא צרכן של מוצרי המשיבה מזה מספר חודשים.
17. המבקש החל לצרוך מוצר של המשיבה הידוע בשם "גומי לעיסה ללא סוכר בטעם מנטה ירוקה במילוי סירופ מנטה" (להלן: "המוצר") בהסתמך על מצגי המשיבה, לפיהם המוצר מכיל צבעי מאכל טבעיים, כמפורט על תווית המוצר בעברית.
18. המבקש נתן אמון במשיבה ובמצגים שהוצגו על ידה, כמפורט בתווית המזון הכוללת את תיאור רכיבי המזון, ולא היתה לו כל סיבה לחשוד כי מדובר בתיאור כוזב ומטעה.
19. לאחרונה גברה מודעותו של המבקש להיבטים שונים של צבעי מאכל ומבדיקה שערך התברר לו, להפתעתו, כי בניגוד למצגי המשיבה לפיהם המוצר שנרכש על ידו כולל צבעי מאכל טבעיים, שלושה מתוך ארבעת צבעי המאכל הכלולים במוצר הם צבעי מאכל מלאכותיים, המזיקים לבריאות.
20. צבעי המאכל E-104, E-133 ו-E171 הם צבעי מאכל מלאכותיים, ולא צבעי מאכל טבעיים כנטען על ידי המשיבה בתיאור מוצר המזון המיובא על ידה.
- העתק תיאור רכיבי המזון בעברית, כמפורט במדבקה שהודבקה על ידי המשיבה על גבי אריזת המוצר, מצ"ב כנספת 3.
21. המבקש נדהם לגלות כי, המוצר אינו מכיל צבעי מאכל טבעיים כנטען על ידי המשיבה, אלא צבעי מאכל מלאכותיים, אותם הוא נמנע מלצרוך בשל החשש מהסיכונים הבריאותיים הכרוכים בשימוש בהם.
22. המבקש אשר מקפיד עד מאוד על הרגלי תזונה נכונה, חש כעס רב על ההטעיה שהטעתה אותו המשיבה, עלבון ועוגמת נפש מרובה. המבקש הפסיק לרכוש את מוצרי המשיבה לנוכח הפרת האמון שהוא נתן במשיבה.

23. מבדיקה שערך המבקש התברר לו, כי המשיבה מייבאת ומשווקת מוצרים נוספים תחת המותג "טרידנט" וגם הם כוללים תיאור כוזב, לפיו הם מכילים צבעי מאכל טבעיים, בשעה שהם מכילים צבעי מאכל מלאכותיים.
24. העתקים מתיאור רכיבי המזון של מוצרים נוספים של המשיבה, לפיהם צבעי המאכל באותם מוצרים הם צבעי מאכל טבעיים, כאשר בפועל הם כוללים צבעי מאכל מלאכותיים, מצ"ב בנספח 4.
25. בנספח 4 הנ"ל המשיבה מציגה מצג, לפיו המוצר כולל צבעי מאכל טבעיים, בשעה שהוא כולל את צבע המאכל המלאכותי E-171 (אשר כאמור לעיל איננו טבעי).
26. המשיבה מפרה את הוראות הדין באופן בוטה ויום יומי במשך תקופה ארוכה. רשויות הפיקוח והאכיפה אינן מסוגלות לאכוף באופן יעיל את הוראות הדין על יצרני המזון, בעיקר בשל מחסור בכוח אדם. המקרה דנן הינו דוגמא מובהקת לכך, שכן המשיבה מפרה את הוראות הדין מזה תקופה ארוכה, מבלי שרשויות הפיקוח מודעות כלל להפרת הדין וממילא אינן פועלות לאכוף על המשיבה את הוראות הדין.
27. אשר כל כן, ברי כי תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה (והיחידה) לאכוף על המשיבה את קיום הוראות הדין, שלמיותר לציין את חשיבותן הרבה.
28. היעדר פיקוח, אכיפה והרתעה מתמרצים יצרנים לחמשיך ולהפר את הוראות הדין, אך גרוע מכך – היעדר האכיפה וההרתעה עלולים **לרפות את ידיהם של אותם יצרנים המקפידים בקיום הוראות הדין**. הימנעות מאכיפת הוראות הדין יש בה משום מסר שלילי, לפיו רשויות המדינה אינן רואות חשיבות בקיום הוראות הדין. **מסר שלילי זה יגרום לכך שמעגל היצרנים מפירי החוק יתרחב ויגדל**.
29. בתובענה זו יעתור המבקש לאכוף על המשיבה לקיים את הוראות הדין, לחייבה למחוק את המילים **"צבעי מאכל טבעיים"** מתיאור רכיבי המוצר, לחייבה לציין את המילים **"צבעי מאכל מלאכותיים"** בתיאור רכיבי המוצר ולחייבה לחדול מייבוא ושיווק המוצר ללא סימון צבעי המאכל כדין. בנוסף, יתבקש בית המשפט הנכבד, לחייב את המשיבה להשיב לציבור הצרכנים את הרווחים שהשיגה שלא כדין, ולפצות את צרכני המשיבה בגין נזקיהם הממוניים והלא ממוניים.

עילות התביעה

הפרת חובה חקוקה

30. המשיבה הפרה ומפרה שורה ארוכה של הוראות דין, אשר תכליתן להגן על בריאותו של הציבור הרחב.
31. המשיבה מפרה את הוראות סעיף 21 לפקודת בריאות הציבור (מזון) (נוסח חדש), תשמ"ג-1983, קובעת כי:
- "לא ייתן אדם במזיד, עם מזון שהוא מוכר, תווית הנותנת למזון תיאור כוזב".**
32. המשיבה מטעה את הציבור, שכן היא מציינת בעברית כי המוצר מכיל צבעי מאכל טבעיים, בעוד ששלושה מתוך ארבעת צבעי המאכל במוצר הם צבעי מאכל מלאכותיים.
33. פקודת בריאות הציבור נועדה, בין היתר, להגן על הציבור הרחב ולאפשר לו בחירה מושכלת של מוצרי המזון אותם הוא מבקש לצרוך, וזאת על סמך גילוי מלא, נכון ומדויק של רכיבי המזון על ידי יצרן או יבואן המזון.
34. המבקש נמנה על ציבור האנשים שפקודת בריאות הציבור נועדה להגן עליהם.
35. עיינו הרואות, כי המשיבה מפרה בגלוי ובאופן בוטה חובות חקוקות שנועדה להגן על בריאותו של הציבור הרחב.
36. הפרת החובות החקוקות מייצרת למשיבה רווחים רבים, להם היא אינה זכאית.
37. נזקי המבקש ונזקם הכולל של חברי הקבוצה יפורטו בהמשך בקשה זו להלן.

עשיית עושר ולא במשפט

38. סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט") קובע כי:
- "מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן- הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן- המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה..."**
39. המשיבה מפיקה ממעשיה הפסולים טובת הנאה כספית, תוך שהיא מתעשרת על חשבונם של חברי הקבוצה.

40. המשיבה מתיימרת למכור לחברי הקבוצה מוצר מזון, אשר כולל צבעי מאכל טבעיים, אך בפועל היא מייבאת, משווקת ומוכרת מוצר מזון המכיל צבעי מאכל מלאכותיים. חברי הקבוצה מוטעים לחשוב שהם רוכשים מוצר בו הם מעוניינים, בעוד שבפועל הם רוכשים מוצר מזון ממנו הם מבקשים להימנע.

41. המשיבה מייבאת ומשווקת את המוצר, בניגוד להוראות הדין ותוך הטעיית הציבור הרחב בקשר עם מידע מהותי וחיוני לציבור הרחב. המשיבה מפיקה משיווק המוצר רווחים באופן בלתי חוקי ובניגוד לפקודת בריאות הציבור.

42. לעניין זה יפים דברי כבוד השופט עמירם בנימיני בת.א (ת"א) 2537/06 דניאל פרחן נגד מולטילוק בע"מ (פורסם בנבו):

"בדברים אלו באה לידי ביטוי מטרה שלישית ונוספת של התובענה הייצוגית - לצד מטרות הפיצוי וההרתעה - והיא מודגשת היטב בפסיקת בתי המשפט בארה"ב: נטילת הרווחים הלא-חוקיים מידי של הנתבע (disgorgement of ill-gotten gains) ומניעת התעשרות שלא כדין (ראה ס. דויטש, "עשור לתובענה הייצוגית הצרכנית - סיכום ביניים ומבט לעתיד", שערי משפט ד(1) התשס"ה 9, 21, 32). פרופ' דויטש מדגיש במאמרו הנ"ל, כי המטרות של הרתעה והשבת הרווח הבלתי-חוקי הן העיקר בתובענות ייצוגיות, ולא הפיצוי האישי..."

43. המבקש יטען, כי מטרות חוק תובענות ייצוגיות, שעניינן אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו לא תתגשמה ללא נטילת הרווחים הבלתי חוקיים מידיה של המשיבה. כיצד תורת המשיבה מלהמשיך ולהפר את הוראות הדין, אם הרווחים שצמחו לה עקב הפרת החוק יותרו בידיה?

44. אם הרווחים שהמשיבה הפיקה כתוצאה מפעילות לא חוקית יותרו בידיה, יהיה בכך תמריץ שלילי ליצרני מזון אחרים שלא לקיים את הוראות הדין ושלא להקפיד על קיומם של מנגנוני בקרה, אשר עלותם הכספית גבוה.

45. מדיניות משפטית, שתוצאתה הותרת רווחים שהושגו שלא כדין אצל מפר החוק, תביא להרחבת מעגל יצרני המזון שיפרו את הוראות הדין.

על כך עמד כבוד השופט ד"ר עמירם בנימיני בעניין ת"א (ת"א) 1372/95 תאופיק רבי ז"ל נגד תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ (פורסם בנבו) כדלקמן:

"משהוכחה הפרה משמעותית של החוק כלפי ציבור לא קטן של אנשים או צרכנים - הסעד לקבוצה התובעת צריך להיות יעיל וממשי. הפיצוי שיקבל כל אחד מחברי הקבוצה עשוי להיות קטן בתובענה ייצוגית, אך הפיצוי הכולל לקבוצה צריך להיות ממשי. רק כך תושגנה המטרות של הרתעה ואכיפת נורמות התנהגות ראויות, כמו גם נטילת הרווחים הלא-חוקיים מידי מי שביצע עוולה כלפי המוני אנשים. ודוק: הרתעה בהקשר זה - בדיוק כפי שנהוג במשפט הפלילי - איננה רק כלפי המעוול הנתבע, אלא גם כלפי נתבעים פוטנציאליים אחרים. לכן, העובדה שתנובה הפיקה את הלקח

מהתנהגותה המבישה בפרשה זו, אין בה, כשלעצמה, כדי להביא על סיפוקו את גורם ההרתעה. הסעד בתובענה ייצוגית צריך להיות "בעל שיניים", כדי להשיג את מטרת ההרתעה והאכיפה כלפי אחרים."

46.

תחושת הצדק, ההגינות, עידוד נורמות של כיבוד הדין וציות להוראותיו מחייבים תוצאה, לפיה רווחים שהושגו באמצעות פעילות שבוצעה שלא כדין, יינטלו מידי של מפר הוראות הדין ויועברו לידי הציבור.

בהקשר זה יפים דברי כבוד השופט (כתוארו אז) ברק בעניין ד"ר 20/82 אדרס חומרי בנין בע"מ נגד הרלו אנד ג'ונס ג.מ.ב.ה, פ"ד מב (1) עמ' 221 בעמוד 273:

"אכן, הקטיגוריות של עשיית עושר ולא במשפט לעולם אינן סגורות ולעולם אינן שוקטות על השמרים (ראה ע"א 280/73 [2] הנ"ל, בעמ' 603). פסיקתו של בית-משפט זה הכירה בעבר במספר קטיגוריות המזכות בהשבה, כגון תשלום כסף מתוך טעות בעובדה (ראה ע"א 48/75 [40]) או טעות שבדין (ראה ע"א 292/68 [5]) או מתוך אילוץ (ראה למשל ע"א 216/73 [4]). הקטיגוריות שהוכרו בעבר אינן הקטיגוריות היחידות. העיקרון עוצר בחובו כוח ליצור מצבים חדשים, שבהם קיימת התעשרות שלא כדין, ועל-כן מוטלת חובת השבה. תפיסת היסוד מקרינה מתוכה דינים חדשים, הבאים להתמודד עם "סיטואציות חדשות, אשר לא שיערנו ראשונים, במגמה לעשות יושר בין בני אדם, וכדי למנוע את האחד מהתעשר שלא כדין על חשבון חברו" (מ"מ הנשיא, השופט חשין בע"א 278/56 [37] הנ"ל, בעמ' 409). אמת הדבר, העיקרון הקבוע בסעיף 1 לחוק עשיית עושר הוא בעל "רקמה פתוחה". כמו עקרונות אחרים, אין בו תיאור של המצבים העובדתיים שעליהם הוא משתרע. לפנינו "פורמולה בלתי מסויגת ובלתי ברורה" (כלשונו של השופט חשין בע"א 278/56 [37] הנ"ל, בעמ' 408). עם זאת, הכלליות והסתמיות אינן מצביעות על לאקונה או חלל (ראה ד"ר 13/80 [42]). המחוקק אמר את דברו, וקבע עיקרון שעל פיו יש לחתוך את הדין. על השופט לפרש את הוראת המחוקק על-פי תכלית החקיקה. התכלית היא, בין השאר, מניעת התעשרות שלא כדין, ועל רקע תכלית זו יש לפרש את הוראתו הכללית של המחוקק. ביסוד תכלית זו עומדת התפיסה, שלה נתן ביטוי הלורד מנספילד (mansfield) בפרשת mores [47], לפיה יש להורות על השבה, מקום שתחושת המצפון והיושר (ex aequo et bono) מחייבת השבה. "יושר" זה אינו "יושר" טכני. הוא אף אינו עניין סובייקטיבי של השופט. "לא רגש הצדק של השופט האינדיבידואלי קובע אלו הן נסיבות המחייבות השבה על-פי כללי היושר..." (הנשיא זוסמן בע"א 827/76 [3], בעמ' 157), ואין אנו תלויים במה שמ"מ הנשיא השופט זוסמן כינה "צדק פרטיזני", של שופט אינדיבידואלי" (ע"א 280/73 [2], בעמ' 603). אמת המבחן המדריכה אותנו היא תחושת הצדק וההגינות של הציבור הנאור בישראל (ראה ע"א 461/62 [43]). במתן תוכן לעיקרון הכללי, יש להתחשב במסכת רחבה של שיקולים. עמד על כך פרופסור פרידמן, בספרו הנ"ל בעמ' 46:

"השיקולים בהחלת העקרון הכללי כוללים את עצמת זכותו של התובע, את אופי הפגיעה באינטרס שלו, את התנהגות הצדדים ואת טיב הפעילות שמכוחה זכה הנתבע ברווח..."

47. עינינו הוראות, כי המשיבה מפרה שורה ארוכה של הוראות דין, שנועדו להגן על בריאותו ועל חייו של הציבור הרחב.

הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן

48. המשיבה מציגה לציבור צרכניה מצג כוזב, לפיו המוצר מכיל צבעי מאכל טבעיים בעוד שבפועל הוא מכיל צבעי מאכל מלאכותיים, החשודים כמסוכנים לבריאות.

49. לא תיתכן מחלוקת, כי מצג השווא של המשיבה עולה כדי הטעיה על פי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן").

50. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן מרחיב ומוסיף כי איסור ההטעיה חל על כל מעשה או מחדל:

"(א) לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה - העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:

...

(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס"

51. המשיבה מטעה אם כן את צרכניה בקשר עם מרכיבי המוצר.

52. זאת ועוד: סעיף 6 לחוק הגנת הצרכן קובע בזו הלשון כי:

"אחריות להטעיה באריזה

(א) היתה הטעיה בעיצוב הנכס או באריזתו, על גבי האריזה או במצורף לה, יראו גם את היצרן, היבואן, האורז והמעצב כמפירים את הוראות סעיף 2.

(ב) בתובענה בשל עוולה לפי סעיף זה תהא ליצרן, ליבואן, לאורז ולמעצב הגנה אם הוכיח שלא הוא אחראי להטעיה אלא פלוני שנקב בשמו ובמענו."

53. המשיבה היא זו שמייבאת את המוצר והשולטת על כל הביטי הכיתוב שבתווית אריזתו, משכך לא תיתכן כל מחלוקת כי המשיבה אחראית להטעיה באריזה, בין היתר, גם מכוח סעיף 6 לחוק הגנת הצרכן.

נזקי המבקש וחברי הקבוצה

54. בשלב זה של התובענה די בכך שהמבקש הוכיח כי לכאורה נגרם לו נזק (סעיף 4 (ב) (1) לחוק). למבקש נגרם נזק - הן ממנוי והן לא ממנוי.

55. נזק ממנוי

55.1. המשיבה קיבלה מהמבקש ומחברי הקבוצה סכומי כסף שהיא אינה זכאית לקבלם על פי הדין.

55.2. המשיבה מכרה ומוכרת לחברי הקבוצה מוצר מזון באופן המנוגד להוראות הדין, שהם אינם חפצים בו. בעוד שחברי הקבוצה, כהגדרתה להלן, מאמינים (בהסתמך על הטעיית המשיבה) כי הם רוכשים מוצר המכיל צבעי מאכל טבעיים שאינם מזיקים, **בפועל מתברר כי מוצר המזון מכיל צבעי מאכל מלאכותיים החשודים כמזיקים לבריאות.**

55.3. כפי שצינו לעיל, אחת ממטרותיו העיקריות של מוסד התובענה הייצוגית היא נטילת רווחים מהנתבע והשבת הרווח הבלתי חוקי.

55.4. המבקש יטען כי המשיבה חייבת להשיב לחברי הקבוצה את מלוא עלות רכישת המוצר, החל ממועד שיווקו ועד למועד בו תתקן את מחדליה ואת הטעויות שבתווית מוצר המזון.

55.5. המבקש רכש 5 יחידות של המוצר. מחירו של המוצר הוא 5.5 ₪. משכך נזקו הממנוי הכולל של המבקש הוא 27.5 ₪.

55.6. לחילופין, ובמקרה כי בית המשפט הנכבד יקבע כי המשיבה חייבת בהשבת חלק ממחיר המוצר, המבקש יטען כי המשיבה חייבת בהשבת הרווחים שצמחו לה מייבוא ושיווק המוצר.

55.7. הנתונים המלאים והמדויקים בקשר עם היקף מכירות המוצר נמצאים כמובן בידי המשיבה וניתן יהיה לבררם בשלב בירור התובענה.

55.8. בשלב זה המבקש יעריך, כי מאחר שהמוצר נמכר בנקודות מכירה רבות מאד ומאחר שהוא מיובא מחו"ל, ברור כי המוצר נמכר בהיקף של עשרות אלפי יחידות בשנה. אין כל היגיון כלכלי לייבא לארץ מוצר הנמכר באופן זניח, שהרי היקף מכירות זניח לא יכסה אפילו את הוצאות ההובלה.

55.9. מאחר שהמוצר נמכר באלפי נקודות מכירה בכל רחבי הארץ (רשתות שיווק, מרכולים, קיוסקים וכד'), אזי בהערכה שמרנית נמכרים לא פחות מ- 1,500 יחידות של המוצר ביום ברחבי הארץ.

55.10. המבקש מעריך כי המוצר משווק בארץ כשנה אחת. על בסיס הערכה זו ועל בסיס מחיר מכירה של 5.5 ש"ח לחפיסה אחת של המוצר, הנזק הממוני המצטבר לקבוצה בשנה שקדמה להגשת תביעת המבקש, אינו נמוך מסך של 3,011,250 ש"ח (שלושה מיליון, אחד עשר אלף ומאתיים ש"ח).

55.11. ברם, כפי שצינו לעיל, הנתונים המלאים והמדויקים בקשר עם נזקי המבקש והקבוצה נמצאים בידי המשיבה, כך שניתן יהיה לחשב את נזקי הקבוצה בהסתמך על מידע שיתברר במהלך ניהול התובענה.

56. נזק לא ממוני

56.1. זכות התביעה בגין ראש נזק ללא ממוני, במסגרת תובענה ייצוגית, הוכרה בפסיקת בית המשפט העליון כבר בערעור אזרחי 1338/97 **תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' תופיק ראבי ואח'**, פ"ד נו (4) עמ' 673 בעמ' 684 :

"אינני סבורה שעלינו לקבוע כי רק נזק ממוני יכול להצדיק תביעה ייצוגית. לתובע נגרם לכאורה נזק לא ממוני שאיננו עניין של מה בכך, ודי בכך כדי להכשיר את תביעתו כתביעה ייצוגית." (דברי כבוד השופטת נאור).

56.2. למבקש נגרם נזק לא ממוני ובכלל זה עוגמת נפש ופגיעה באוטונומיה של הרצון, וזאת לאחר שהוא גילה כי הוא הולך שולל על ידי המשיבה וכי הוא הוטעה על ידה.

56.3. לעניין זה יפים דברי כבוד השופטת נאור בעניין תנובה הנ"ל כדלקמן :

"לדעתי, נזק מסוג זה הוא לכאורה נזק בר-פיצוי. הטעיה בדבר תכולת החלב במקרה זה היא לכאורה בגדר פגיעה באוטונומיה של הפרט. אנו עוסקים במוצר מזון. זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו. מי שרוצה למשל לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו. כך יחוש גם מי שצורך רק מזון אורגני, והתברר לו בדיעבד שמזון שפורסם כמזון אורגני איננו כזה. מי שמבקש לקנות חלב דל שומן דווקא לא יסכין עם כך שימכרו לו תוך הטעיה חלב שבו שיעור השומן גבוה, ולהפך. בכל המקרים הללו ובמקרים רבים אחרים שניתן להעלות על הדעת, ישנה פגיעה באוטונומיה של הפרט, אף שאין עמה נזק גוף או סכנה ממשית לנזק גוף. לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למזונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידאולוגיה שהוא מאמין בה כדרך לחיים נכונים או בריאים. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו

כשר; לא נגרם לך כל נזק. לא זו השקפתו של מי שמבקש לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן. הפגיעה באוטונומיה של הפרט כמצדיקה פיצוי כבר הוכרה בפסיקתו של בית-משפט זה: ע"א 2781/93 דעקה נ' בית החולים "כרמל", חיפה [3]. בעניין זה לא נמסר למטופלת מידע שהיה צריך להימסר לה בהתאם לחוק זכויות החולה, תשנ"ו-1996. הטיפול הרפואי שבוצע לא גרם נזק. התביעה התבססה על פגיעה באוטונומיה בטענה שעצם ביצועו של טיפול בלא הסכמה הוא-הוא הנזק. בית-המשפט קבע כי נזק מעין זה הוא בר-פיצוי במסגרת עולות הרשלנות והטיל פיצוי, אם כי בסכום שאינו גבוה.

56.4. לא תיתכן מחלוקת כי המשיבה פגעה באוטונומיה של רצון המבקש ושל כל חברי הקבוצה, שכן הם העדיפו את מוצר המשיבה בהסתמך על המצג המטעה והכוזב, לפיו הוא מכיל צבעי מאכל טבעיים, בעוד שבפועל הוא מכיל צבעי מאכל מלאכותיים, החשודים כמזיקים לבריאות.

56.5. המבקש יטען כי הנזק הלא ממוני מסתכם לסך של 200 ש"ח לכל הפחות לכל אחד מיחיד הקבוצה.

56.6. הקבוצה מונה לכל הפחות עשרות אלפי אנשים, שכן מדובר במוצר המשווק ונמכר ברשתות שיווק גדולות ובחנויות פרטיות רבות. בהערכה זהירה, לפיה הקבוצה מונה 10,000 צרכנים, הנזק המצטבר לחברי הקבוצה בראש נזק זה מסתכם בכ – שני מיליון ₪.

57. בהתאם לאמור לעיל, הנזק הממוני והלא ממוני של חברי הקבוצה אינו נמוך מסך של – 5,011,250 ש"ח.

58. ברם, הנתונים המלאים והמדויקים בקשר עם נזקם הכולל של חברי הקבוצה נמצאים בידי משיבה וניתן יהיה לבררם במהלך בירור התובענה.

59. בשלב זה די בכך שהמבקש הראה את נזקו האישי, על מנת שתביעתו תאושר כייצוגית. נזקו הממוני והלא ממוני של המבקש עולה על 227.5 ש"ח.

הגדרת הקבוצה

60. המבקש יטען כי לצורך סעדי המניעה וצווי העשה המבוקשים כמפורט להלן, הקבוצה תכלול את ציבור רוכשי המזון בישראל, שכן סעדי המניעה הללו חיוניים לכל מי שרוכש מזון בישראל ולכל מי ששוקל לרכוש את המוצר.

61. לצורך הסעדים הכספיים והסעדים ההצהרתיים, המבקש יטען כי יש להגדיר את חברי הקבוצה, בהתאם להוראת סעיף 10 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, באופן הבא:

"כל מי שרכש את המוצר ו/או מוצרים אחרים של המשיבה המכילים צבעי מאכל מלאכותיים, חרף העובדה כי על תווית המזון נרשם כי צבעי המאכל הם טבעיים, בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה ועד למתן פסק דין בתביעת המבקש" (להלן: "קבוצת התובעים" או "הקבוצה").

62. המבקש יטען, כי לחילופין יש לכלול בקבוצה את אותם צרכנים הנוהגים לבחון את תוויות המזון ואת רכיבי המזון בטרם קניית מוצר המזון.
63. סקר מקיף ובינלאומי שערך מכון נילסן בשנת 2008 מגלה, כי שיעור הבודקים את רכיבי הסימון התזונתי במהלך קניית מוצרי המזון עומד על 61% (ממוצע עולמי).
העתק מהסקר מצ"ב **כנספת 5**.
64. למותר לציין כי סקר זה, אשר נערך במנותק מהתביעה ועל ידי גורמים בלתי תלויים ולא קשורים למבקש, הוא סקר מהימן שיש ליתן לו משקל רב.
65. העולה מן הסקר הוא, כי גם הקבוצה החלופית היא קבוצה גדולה, המונה אלפי אנשים. עסקינן בקבוצה גדולה, אשר הוטעתה על ידי המשיבה בעניין המהותי לחברי הקבוצה ובמיוחד לבריאותם.
66. בנסיבות העניין מובן, כי קשה לאמוד את גודלה המדויק של הקבוצה, אולם לכל הפחות מדובר באלפי אנשים, הואיל והמשיבה משווקת את מוצריה ברשתות שיווק גדולות ובחנויות פרטיות.
67. לחילופין, מתבקש בית המשפט הנכבד להגדיר את קבוצת התובעים באופן אחר לפי שיקול דעתו.

בתביעת המבקש מתקיימים כל התנאים לאישורה כתביעה ייצוגית

מטרות החוק והגשמתן במקרה דנא

68. סעיף 1 לחוק מבהיר מה הן ארבע מטרותיו. להלן נראה, כי אישור התובענה דנא כייצוגית יגשים את ארבע מטרות החוק בסוגיה נשוא תובענת המבקש.

68.1. אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו:

- 68.1.1. המקרה דנא הוא מקרה מובהק של הפרת הוראות דין, באופן בוטה, יום יומי ובהיקפים נרחבים.

- 68.1.2. המקרה דנא חמור במיוחד, בשים לב לכך שמדובר בהוראת חוק שנועדה **להגן על**

בריאותם ואיכות חייהם של חברי הקבוצה.

68.1.3. רשויות הפיקוח העמוסות ממילא, אינן יכולות לפקח על ביצוע הוראות החוק, בעיקר בשל מחסור בכח אדם, משכך מוסד התובענה הייצוגית הוא הדרך היחידה שיש בה לאכוף את הדין על המשיבה ולהרתיעה מהמשך הפרתו.

68.1.4. בהקשר זה ראוי לציין, את עמדת משרד הבריאות כביטוייה בדוח מערך הפיקוח על המזון במשרד הבריאות, לפיה:

"משרד הבריאות טוען שהקשיים בפיקוח על המזון נובעים מהמשאבים העומדים לרשותו לשם כך. מהמסמך עולה כי בשתי המחלקות המרכזיות בשירותי בריאות הציבור העוסקות בפיקוח על המזון יש מחסור בתקנים: בשירות המזון הארצי חסרים כ-124 תקנים ובמחלקה לבריאות הסביבה - כ-150 תקנים נוספים. נוסף על כך, משרד הבריאות מציין את הקושי לגייס כוח-אדם איכותי למשרות הפיקוח, הן בשל רמות השכר הנמוכות לדבריו והן בשל התדמית השלילית שדבקה בשירות זה." (עמ' 19-20 לדוח, מצ"ב כנספח 6).

68.1.5. המשיבה מפרה את הוראות הדין באופן יומי ובהיקפים ניכרים מזה תקופה ארוכה, מבלי שרשויות הפיקוח מודעות כלל להפרת הוראות הדין וממילא לא עשו דבר לאכיפת הוראות הדין על המשיבה. הפרת הדין על ידי המשיבה חמורה במיוחד, לנוכח העובדה כי הפרת הדין היא בקשר עם מוצרים העלולים לסכן את בריאות הציבור הרחב.

68.1.6. היה והוראות הדין לא תיאכפנה על המשיבה, יהיה בכך מסר שלילי ליצרני מזון אחרים, לפיו הפרת הוראות הדין משתלמת וכי ציות לדין וכיבוד חוקים אינם חובה.

68.2. מתן סעד הולם הנפגעים מהפרת הדין: מרבית הנפגעים אינם מודעים כלל להפרת הדין ולפגיעה בהם. מכשיר התובענה הייצוגית הוא הדרך היחידה בנסיבות העניין לפיצוי הנפגעים ולמתן סעדים אחרים שיועילו לכלל חברי הקבוצה הנפגעת (צווי מניעה כמפורט להלן).

68.3. ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות: לא תיתכן מחלוקת, כי ניהול תובענת המבקש בדרך של תובענה ייצוגית תביא לחיסכון וביעילות במשאבים, שכן עדיף לפתור את המחלוקת נשוא התובענה בהליך אחד, מאשר באלפי הליכים נפרדים.

68.4. מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים – כאשר הנוק לכל אחד ואחד מחברי הקבוצה הוא נמוך ואינו מצדיק הגשת תביעה נפרדת, כמו במקרה דנא, תובענה ייצוגית היא הדרך היחידה למימוש זכות הגישה לבית המשפט לאלפי חברי הקבוצה.

69. סעיף 4 (א) לחוק קובע מי רשאי להגיש תביעה ייצוגית לפי החוק וסעיף 8 לחוק קובע את התנאים לאישורה של תובענה כייצוגית. לחלן נראה כי המבקש עומד בכל התנאים שנקבעו בחוק לאישור התובענה דנא כייצוגית.

70. למבקש יש עילה בתביעה כאמור בסעיף 3 (א) לחוק

70.1. סעיף 3(א) לחוק קובע, כי לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה לחוק או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית.

70.2. סעיף 1 לתוספת השניה לחוק קובע, כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית נגד עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין הלקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.

70.3. סעיף 1 לחוק הגנת הצרכן מגדיר את המונח "עוסק" בזו הלשון:

"עוסק" — מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן;

70.4. אין מחלוקת כי המשיבה היא עוסק כהגדרת מונח זה בחוק הגנת הצרכן.

71. תביעת המבקש מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכל חברי הקבוצה (סעיפים 4(א) ו- 8 (א) לחוק)

71.1. כל עילות התביעה שיש למבקש כנגד המשיבה עומדות גם לכל חברי הקבוצה. הפרת החובות החקוקות על ידי המשיבה, והטעיית חברי הקבוצה על ידי המשיבה, נעשו באותה הדרך, שפגעה באלפי אנשים.

71.2. השאלות המשפטיות והעובדתיות המהותיות בתביעת המבקש משותפות לתביעת כל יחיד הקבוצה, שכן הוראות הדין הרלבנטיות לתביעת המבקש חלות ביחסים שבין המשיבה לבין כל חברי הקבוצה.

71.3. הוראות פקודת בריאות הציבור והוראות חוק הגנת הצרכן נועדו להגן על בריאותו וחיייו של הציבור הרחב, ועל כן ברי כי אין המדובר במחלוקת אישית שבין המשיבה לבין המבקש, אלא בעניין בעל חשיבות עקרונית לכל חברי הקבוצה.

72. יש אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה תוכרענה לטובת הקבוצה (סעיף 8(א) לחוק)

72.1. למבקש, כמו גם לכל יתר חברי הקבוצה, עילות טובות כנגד המשיבה.

72.2. לעיל הראינו כי המשיבה מפרה את הוראות פקודת בריאות הציבור ואת הוראות חוק הגנת הצרכן באופן בוטה ויום יומי במשך תקופה ארוכה.

- 72.3. הפרת הוראות הדין אינו מעשה של מה בכך. דברים אלה נכונים ביתר שאת, לנוכח העובדה כי עסקינן בהוראות דין שנועדו להגן על בריאותו של הציבור הרחב.
- 72.4. חברי הקבוצה זכאים לכל הסעדים המפורטים להלן ולמצער לחלקם. לא תיתכן מחלוקת, כי המשיבה אינה יכולה להמשיך ולמכור את המוצר, באופן האסור על פי הוראות הדין, תוך הטעיית הציבור הרחב בעניין מהותי הנוגע לבריאותו. משכך לחברי הקבוצה מוקנית, בין היתר, זכות לקבל סעד האוסר על המשיבה להמשיך ולמכור את המוצר במתכונת בה הוא נמכר.
- 72.5. הוראות החוק שהופרו על ידי המשיבה ברורות, נהירות ואינן משתמעות לשני פנים, משכך ישנה יותר מאפשרות סבירה כי השאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה תוכרענה לטובת הקבוצה.
73. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין
- 73.1. כמבואר לעיל, רשויות הפיקוח אינן מסוגלות לפקח אחר יישום הוראות הדין ולאכוף אותן.
- 73.2. העובדה כי המשיבה פועלת בניגוד להוראות הדין באין מפריע במשך תקופה ארוכה, מדברת בעד עצמה.
- 73.3. קבוצת הנפגעים הינה קבוצה גדולה מאוד, המונה אלפים. נזקו של כל אחד מהם קטן ורבים מחברי הקבוצה אף אינם מודעים כלל וכלל לפגיעה בהם.
- 73.4. אם לא תאושר התובענה כייצוגית, המשיבה עלולה לפרש זאת שלא כהלכה, כאילו ניתן לה היתר להמשיך ולהפר את הוראות הדין. כך ייצא שתסוכל אחת ממטרות החוק העיקריות, היינו אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו.
- 73.5. זאת ועוד – אם לא תאושר התובענה כייצוגית יהיה בכך לשדר מסר שלילי ליצרנים אחרים, לפיו עבריינות כלכלית ואי ציות לחוקים משתלמת. כך מעגל מפרי החוק יגדל ויתרחב.
- 73.6. מעבר לזכות התביעה האישית של המבקש, אין למבקש כל עניין נוסף בתביעה, אין כל ניגוד עניינים בינו לבין יתר חברי הקבוצה, והוא מייצג בדרך הולמת את עניינם של כל חברי הקבוצה.
74. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת
- המבקש ייוצג בתובענה על ידי עו"ד אבנר גבאי ועו"ד ניצן גדות. לב"כ המבקש ניסיון רב בניהול תביעות ייצוגיות.
75. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב

- 75.1. התובענה הוגשה על ידי המבקש בתום לב.
- 75.2. המבקש וב"כ ינהלו את התובענה וייצגו את חברי הקבוצה בתום לב.
- 75.3. אין כל ניגוד עניינים בין המבקש לבין חברי הקבוצה, משכך אין כל חשש לחוסר תום לב מצדו של המבקש.
- 75.4. המבקש מעורר בתביעתו שאלה הנוגעות לציבור רחב של אנשים ומשכך ברי כי האינטרס הציבורי הרחב של חברי הקבוצה הוא זה שיעמוד במוקד הדיון.
76. גודלת של הקבוצה מצדיק הגשת תביעה ייצוגית
- 76.1. הקבוצה כהגדרתה לעיל מונה, לכל הפחות, אלפי חברים. המשיבה משווקת את מוצריה באלפי נקודות מכירה בכל רחבי הארץ.
- 76.2. זאת ועוד: תביעת המבקש מתייחסת גם לעתיד, שכן כמבואר להלן, בין יתר הסעדים המבוקשים על ידי המבקש, מבוקש להורות למשיבה להפסיק את הפרת הוראות הדין.
- 76.3. אין ספק, כי מדובר בקבוצה גדולה שתבריה מפוזרים בכל רחבי הארץ.
- הסעדים
77. לאור כל האמור לעיל, זכאים המבקש וכל אחד ואחד מחברי הקבוצה לסעדים המפורטים להלן, כולם או חלקם:
- 77.1. פסק דין המחייב את המשיבה להפסיק באופן מיידי לייבא ו/או לשווק את המוצר, אלא אם הסימון התזונתי המופיע על המוצר ישונה ויתוקן באופן שיימחקו ממנו המילים "צבעי מאכל טבעיים" ובמקומם יתווסף כיתוב המבהיר, כי מדובר בצבעי מאכל מלאכותיים.
- 77.2. כמו כן מבוקש סעד המורה למשיבה לתקן את התוויות כאמור בכל המוצרים שכבר סופקו לנקודות המכירה.
- 77.3. להשיב לחברי הקבוצה את כל הסכומים שקיבלה המשיבה בקשר עם מכירת מוצריה המכילים את הכיתוב "צבעי מאכל טבעיים" בעוד שהם כוללים צבעי מאכל מלאכותיים, ולחילופין להשיב לחברי הקבוצה את כל הרווחים שצמחו למשיבה באופן בלתי חוקי, החל מהמועד בו החלה המשיבה לייבא את המוצר ועד למתן פסק דין בתובענה ו/או עד למועד בו תפסיק המשיבה לפעול בניגוד להוראות הדין.
- 77.4. לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו להם עקב מעשיה ומחדליה של המשיבה.

77.5. לחילופין – ליתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון בנסיבות העניין.

77.6. לחילופין, ליתן פסק דין המצהיר, כי המשיבה מפרה את הוראות הדין כמבואר בבקשה זו.

77.7. לחילופי חילופין, ליתן כל פסק דין הצהרתי הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.

77.8. לפסוק למבקש גמול בהתאם להוראות סעיף 22(א) לחוק.

77.9. לחייב את המשיבה לשלם למבקש הוצאות משפט, לרבות שכר טרחת עו"ד בשיעור של 15% מכל סכום בו תחויב המשיבה בתוספת מע"מ כחוק. כמו כן יתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק לבאי כוח המבקש שכ"ט בגין הסעדים הלא כספיים המבוקשים בתובענה, לרבות ובמיוחד עבור הסעד האוסר על המשיבה להמשיך ולשווק את המוצר בניגוד להוראות פקודת בריאות הציבור ובניגוד להוראות חוק הגנת הצרכן.

סיכום 78.

78.1. המשיבה מוסרת לחברי הקבוצה מידע מטעה וכוזב, לפיו המוצר מכיל צבעי מאכל טבעיים, בעוד שבפועל המוצר מכיל צבעי מאכל מלאכותיים החשודים, בין היתר, כמסרטנים ומסוכנים לבריאות.

78.2. פקודת בריאות הציבור נועדה, בין היתר, לאפשר לציבור הרחב לבחור את מוצרי המזון המועדפים עליו, במטרה לשמור על אורח חיים בריא ונכון. הפרת הוראות הפקודה מסכלת את כוונת המחוקק ומתקין התקנות לספק לציבור הרחב מידע מלא ונרחב בדבר מוצרי המזון שהוא צורך.

78.3. סימון תזונתי הוא עניין מהותי לציבור הרחב. המשיבה פוגעת באינטרס מהותי של הציבור, שעניינו שמירה על בריאותו ושמירה על אורח חיים נכון, והכל במטרה לגרוף רווחים כספיים שלא כדין.

78.4. רווחים המופקים במסגרת פעילות שבוצעה בניגוד להוראות הדין, הם רווחים שהופקו שלא כדין, ומשכך יש ליטול אותם מידי המשיבה ולהשיבם לחברי הקבוצה.

78.5. **המשיבה פגעה באוטונומיה של הרצון של חברי הקבוצה, תוך כדי שהמשיבה מטעה את חברי הקבוצה, בעניין מהותי.**

78.6. המשיבה, העוסקת בתחום המזון, מפרה שורה ארוכה של הוראות דין, ומשכך ברי כי אין המדובר במעידה מקרית וחד פעמית, אלא בכשל חמור המלווה את פעילותה. תובענה ייצוגית היא הכלי היחיד שיש בו לאכוף על המשיבה את הוראות הדין, המופרות על ידה ברגל גסה.

- 78.7. תביעתו של המבקש עומדת בכל התנאים לבירורה כתביעה ייצוגית מכוח הוראות החוק.
- 78.8. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את ניהולה של תובענת המבקש על דרך של תביעה ייצוגית.
- 78.9. לבקשה זו מצורף תצהירו של המבקש התומך בעובדותיה.

אבנר גדי, עו"ד
ניצן גדות, עו"ד
ב"כ המבקש